

HEEMKUNDEKRING AMBACHTSHEERLIJKHEID NIEUW-VOSSEMEER

A.M. DE JONGMUSEUM

IBAN NL96 RABO 0148802729

KvK: 40281028

www.amdejongmuseum.nl

info@amdejongmuseum.nl

heemkundenieuwvossemeer@home.nl

Voorstraat 29 – 4681 AC Nieuw-Vossemeer

De dans op de vulkaan - helaas verontrustend actueel

winter 2026

Met de herverkiezing van Donald Trump als president van de Verenigde Staten zijn we op weg naar een wereld, waarin empathie en respect ontbreken.... Hij is inmiddels weer een jaar bezig en het wordt met de dag erger!

De aantasting van de democratie hebben we eerder gezien in onze geschiedenis en dat fenomeen is door A.M. de Jong beschreven in **De dans op de vulkaan**. In 1938-1939 waarschuwde De Jong al voor de ondermijning van de democratie door het opkomende fascisme en populisme. Hij beschreef hoe leiders extreme ideologieën gebruikten en propaganda inzetten, hoe zij democratische instituties gingen ondermijnen en hoe heersers steeds destructiever zouden worden.

In de dertiger jaren van de 20^e eeuw waren het figuren als Hitler, Mussolini en Franco. Nu gaat het om de aan zelfverheerlijking lijdende leiders zoals Trump en Poetin en hun entourage. Maar er zijn er meer, die claimen namens "het volk" te spreken, die de massa willen manipuleren, die angst- en vijandbeelden creëren, die de democratische instituties verzwakken of negeren, die zondebokken aanwijzen, die media, rechtspraak en journalistiek buiten spel zetten en die stap voor stap geweld en onderdrukking acceptabel maken. De Jong legde daarmee de vinger op de zere plek: Onze democratieën falen zelf om deze antidemocraten te stoppen! Wegkijken, normaliseren en vooral politieke lafheid dragen bij aan de ondermijning van de democratische rechtsorde en aan het desastreuze succes van de dictators.

A.M. de Jong verwijst in **De dans op de vulkaan** naar de State of the Union van de Amerikaanse president F.D. Roosevelt op 4 januari 1939: *Het is voor de godvruchtige democratieën van de wereld gevaarlijk om onverschillig te blijven tegenover internationale wetteloosheid, waar die ook bestaat.*

De dans op de vulkaan van A.M. de Jong laat een verontrustend patroon zien, dat helaas actueel is. Het is een oproep tot waakzaamheid én actie, geschreven door iemand die de gevaren van zijn tijd haarscherp doorzag.

Het A.M. de Jongmuseum ondersteunt het initiatief van Dirk van de Glind om meer aandacht te vragen voor A.M. de Jong. De boodschap van De Jong is actueel en relevant! Daarom kunnen we de A.M. de Jong-lezingen van Dirk van de Glind van harte aanbevelen. Wij nodigen u uit om naar Dirk van de Glind te gaan luisteren en kijken.

Met vriendelijke groet,

A.M. de Jongmuseum

Marc van Tienen

voorzitter